Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta

Sula dtosaíonn an Ceamara ag Rolladh

Ábhair Tacaíochta

An t-Earrach 2026

Oide

Film Language Activity
Film Wall

Grúpa iomlán | 20 nóiméad | Póstaeir maidir le Céimeanna na Scannánaíochta

Cur Síos

Sa ghníomhaíocht ghairid seo, spreagtar na rannpháirtithe chun plé a dhéanamh ar agus nóta a bhreacadh de theanga na scannánaíochta a bhaineann le gach céim de phróiseas na scannánaíochta

Modh

- Cuirtear rannpháirtithe isteach i dtrí ghrúpa.
- Tugtar céim do gach grúpa – céim réamhléiriúcháin, léiriúchán agus céim iarléirithe.
- Oibríonn na rannpháirtithe sna grúpaí chun an oiread focal agus íomhánna a bhreacadh agus is féidir ar an bpóstaer ar leith a bhaineann leis an gcéim scannánaíochta atá acu.
- Iarrann an t-éascaitheoir ar na rannpháirtithe aistriú chuig an gcéad chéim eile agus chun cur leis an bpóstaer.
- Beidh an ghníomhaíocht thart nuair a chuireann gach grúpa le gach céim de phróiseas na scannánaíochta.

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

CC BY NC

Réamhléiriúchán

Focal nó Íomhá	Déan cur síos nó Tarraing

CC BY NC

Léiriúchán

Focal nó Íomhá	Déan cur síos nó Tarraing

CC BY NC

Iarléiriúchán

Focal nó Íomhá	Déan cur síos nó Tarraing

CC BY NC

Nótaí

Gar-amharc ar Sheánra: An Téic Fada

Grúpaí Beaga | 20 nóiméad | Spás oscailte

Cur Síos

Leis an ghníomhaíocht ghairid radhairc seo, ligtear do rannpháirtithe plé a dhéanamh ar cheamaradóireacht ina bhfuil téic fada, gné a fheictear go minic i gCineama Ealaíne na hEorpa.

Modh

- Léann rannpháirtithe sliocht gairid as script scannáin agus déanann siad socrú maidir leis an rud neamhghnách.
- Ullmhaíonn na rannpháirtithe an sliocht gairid as script scannáin ag luas nádúrtha.
- Oibríonn na rannpháirtithe ó Nótaí an Stiúrthóra agus ullmhaíonn siad an radharc arís.

Director's Notes

Bainfear úsáid as téic fada chun an suíomh seo a shiútáil. Smaoinigh faoi luas, coinnigh an stíl nádúrtha agus cuir an chuid seo a leanas leis:

- Moilligh gach gníomh go leath nó aon trian den luas bunaidh (chan mallghluaiseacht)
- Lig do thréimhsí fada ciúnais ina mbíonn faic ag tarlú; déan iarracht aird an lucht féachana a choinneáil ar dhóigh shéimh
- Bain úsáid as beagán gluaiseachta/comharthaí ach iad a bheith beacht m.sh. cóirigh gruaig, éadaí/ amharc ar uaireadóir / athraigh patrún anála ar feadh tamaillín etc.
- Amharcann na carachtair ar a chéile go séimh gan aon ráiteas/mhíniú/bhreithiúnas
- Lig do mhionathruithe sna mothúcháin
- Lig don fheitheamh/am/luas/seat fada a bheith mar fhócas sa rud atá ar siúl

Déan athmhachnamh ar an eispéireas

- Cén dóigh a raibh an radharc sin éagsúil le radharc i scannán príomhshrutha de chuid Hollywood?
- Cad é mar a d'athraigh an leagan "téic fada" an fócas as bheith inste?
- Cad iad na mothúcháin/teannas a tháinig chun cinn gan aon rud a bheith ráite?

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

CC BY NC

Gar-amharc ar Sheánra: Cineama Ealaíne na hEorpa

Sliocht as script scannáin (c. 30 soicind)
Carachtair: Alex, Robin, Charlie
Suíomh – stad bus ar shráid chiúin

Tá Alex ag an stad bus ag fanacht leis an mbus. Tagann Robin isteach sa radharc chun fanacht leis an mbus chomh maith.

Alex: Maidin mhaith
Robin: Maidin mhaith

Sos gairid
An bhfuil tú ag fanacht i bhfad?
Alex: Níl, cúpla nóiméad go díreach.
Tagann Charlie isteach sa radharc agus rud aisteach/as an ngnáth ar láimh. Seasann ar shiúl ón bheirt eile ar ardán.
Sos níos faide.
Amharcann Alex ar Charlie go gairid agus amharcann ar Robin ina dhiaidh sin.

Alex: Ag labhairt go híseal le Robin. An bhfeiceann tú sin?
Robin: Feicim.
Tost.
Athraíonn Charlie an greim ar an rud aisteach/as an ngnáth.
Fanann an triúir.

Deireadh.

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

CC BY NC

Gar-amharc ar Sheánra: Cineama Ealaíne na hEorpa

Sliocht as script scannáin (c. 30 soicind)
Carachtair: Alex, Robin, Charlie
Suíomh – stad bus ar shráid chiúin

Tá Alex ag an stad bus ag fanacht leis an mbus. Tagann Robin isteach sa radharc chun fanacht leis an mbus chomh maith.

Alex: Maidin mhaith
Robin: Maidin mhaith

Sos gairid

An bhfuil tú ag fanacht i bhfad?
Alex: Níl, cúpla nóiméad go díreach.
Tagann Charlie isteach sa radharc agus rud aisteach/as an ngnáth ar láimh. Seasann ar shiúl ón bheirt eile ar ardán.

Sos níos faide. Amharcann Alex ar Charlie go gairid agus amharcann ar Robin ina dhiaidh sin.

Alex: Ag labhairt go híseal le Robin. An bhfeiceann tú sin?
Robin: Feicim.

Tost.

Athraíonn Charlie an greim ar an rud aisteach/as an ngnáth.

Fanann an triúir.
Deireadh.

Nótaí an Stiúrthóra
Déanfar an radharc seo a thaifeadadh mar thógáil fhada gan ghearradh. Smaoinigh ar an luas, coinnigh an stíl nádúrtha agus réalaíoch, agus cuir na rudaí seo a leanas leis:

- Moilligh gach gníomh go leathluas nó go trian den ghnáthluas – ní mallghluaiseacht atá i gceist.
- Fág tostanna fada ann nach dtarlaíonn aon rud iontu: déan iarracht aird an lucht féachana a choinneáil go réidh.
- Bain úsáid as gluaiseacht nó gothaí fíorbheaga ach an-chruinne, mar shampla: an ghruaig nó na héadaí a cheartú; breathnú ar uaireadóir; patrún análaithe a athrú ar feadh nóiméidín, srl.
- Breathnaíonn na carachtair ar a chéile go séimh, gan trácht, míniú ná breithiúnas.
- Lig d'athruithe beaga teacht ar na mothúcháin.
- Lig don fhanacht, don am, don luas agus don tógáil fhada a bheith i gcroílár a bhfuil ag tarlú..

Nótaí

CC BY NC

Ag freagairt: Feic, Tabhair Faoi Deara, Ceistigh

Cad é a fheiceann tú?	Cad é a thugann tú faoi deara?
Cad é an cheist atá agat?	Smaointe ar bith eile

CC BY NC

Notes

Gar-amharc ar Stíl: Cathaoir an Stiúrthóra

Grúpaí Beaga

20 minutes

Mata Boird - Cathaoir an Stiúrthóra

Cur Síos

Leis an ghníomhaíocht ghrúpa seo, tugtar deis do na rannpháirtithe plé a dhéanamh ar stíleanna stiúrtha.

Modh

- Leis an ghníomhaíocht ghrúpa seo, tugtar deis do na rannpháirtithe plé a dhéanamh ar stíleanna stiúrtha.
- Sa ghrúpa, roghnaigh stiúrthóir amháin chun plé a dhéanamh orthu.
- Cuir ainm an stiúrthóra i lár an mhata boird.
- Go haonarach, glacann gach rannpháirtí mír amháin agus baineann siad úsáid aisti chun cur síos a dhéanamh ar stíl an stiúrthóra a roghnaíodh.
- Déanann rannpháirtithe comparáid idir na cosúlachtaí agus na difríochtaí sna freagraí áirithe a thug siad.

Athmhachnamh

- Cad iad na cosúlachtaí/difríochtaí a tháinig amach sna comhráite maidir le stíleanna na stiúrthóirí?
- Cad é a d'fhoghlaim tú maidir le stíl stiúrtha ón ngníomhaíocht seo?

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

Cathaoir an Stiúrthóra

CC BY NC

Nótaí

CC BY NC

Ag freagairt: Feic, Cluin, Tabhair faoi deara

Cad é a fheiceann tú?	Cad é a chluineann tú?
Cad é a thugann tú faoi deara?	Smaointe ar bith eile

CC BY NC

Amharc chun Critíc a dhéanamh: Freagairt

Tionchar an Stiúrtha	Tionchar na Cineamatagrafaíochta
Tionchar na Fuaime/ an Cheoil	**Tionchar na hEagarthóireachta**

CC BY NC

Gar-amharc ar Sheánra: Bí i do Scannánóir

Grúpaí Beaga   10 - 15 nóiméad

Cur Síos

Sa tasc grúpa seo, téann na rannpháirtithe i ngleic le ról an scannánóra chun scannánaíocht a léiriú i seánra na Scannán Grá.

Modh

- Oibríonn na rannpháirtithe i ngrúpaí agus roghnaíonn siad cárta amháin ó gach catagóir chun scéal grá a chur le chéile
- Agus cártaí in úsáid acu, cuireann na rannpháirtithe nóta gairid nó dhó leis chun scéal a scannáin a insint go gonta
- Baineann na rannpháirtithe úsáid as mata boird na scannánaíochta chun plé a dhéanamh ar roghanna scannánaíochta chun Scéal Grá a léiriú ar an scáileán

Déan athmhachnamh ar an eispéireas

- Cad é mar a chuidigh do roghanna chun an scéal grá a léiriú go héifeachtach ar scáileán?
- Cén dóigh ar athraigh do thuiscint ar an scéal ghrá mar sheanrá nuair a smaoinigh tú mar a bheadh an scannánóir ionat?

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

CC BY NC

Mata Ceisteanna na Scannánaíochta

Cé hiad na carachtair?	Cad é mar a casadh ar a chéile iad ar dtús?	Cén bac atá ar an rómánsaíocht?	Cad é mar a thagann deireadh leis an rómánsaíocht?

Cad é mar a bhainfeá úsáid as scannánaíocht chun na carachtair seo a chur in iúl? (Smaoinigh orthu seo: ceamara, dath, feistis, seit/prapaí etc.)	
Cén áit a gcasann siad ar a chéile ar dtús? (smaoinigh orthu seo: suíomh agus an t-aicsean sa radharc – coinnigh simplí é m.sh. ag bualadh in éadan a chéile go fisiciúil ar shráid ghnóthach etc.)	
Cad iad na teicnící sa scannánaíocht a mbainfeá úsáid astu chun an fhadhb a léiriú? (smaoinigh orthu seo: uillinneacha an cheamara, gluaiseacht cheamara, cineálacha seat, luas, dath, fuaim etc.)	
Cad é mar ba mhaith leat go mothóidh an lucht féachana ag an deireadh agus cad é mar a bhainfidh tú é sin amach? (smaoinigh orthu seo: uillinneacha an cheamara, gluaiseacht cheamara, luas, dath, fuaim etc.)	

Nótaí

Scannánaíocht Frámaí Reoite

Grúpaí Beaga | 10 nóiméad

Cur Síos

Tugann an ghníomhaíocht ullmhúcháin seo, a bhogann ar aghaidh go tapa, deis do na rannpháirtithe chun smaoineamh go gasta chun frámaí reoite a chruthú.

Modh

Riar rannpháirtithe ar ghrúpaí ceathrar

- Roghnaíonn gach duine sa ghrúpa ceann de na nithe seo a leanas: áireamh; aibítir; stad, uimhir.
- Maidir leis an té a bhfuil ‘aibítir’ pioctha aige, iarrann an t-áisitheoir air an aibítir a aithris ina intinn arís is arís eile agus iarrann ar an té a bhfuil ‘áireamh’ pioctha aige áireamh os ard idir a haon go dtí a ceathrar arís is arís eile.
- An té a bhfuil ‘stad’ aige, glaonn siad ‘stad’ de réir mar is mian leis.
- Ní foláir don té a bhfuil ‘uimhir’ aige an uimhir dheireanach a áiríodh os ard a rá.
- An té a bhfuil ‘aibítir’ aige a ainmníonn an litir a raibh sé air nuair a cuireadh stad leis.
- Ceapann rannpháirtithe focail ansin dár tús litir na haibítre a roghnaíodh. Is ionann an líon focal agus an uimhir a áiríodh os ard.
- Iarrann an t-áisitheoir ar gach grúpa scannán pictiúir reoite a cheapadh chun gach focal a roghnaigh siad a léiriú.
- Roinneann gach grúpa ina dhiaidh a chéile a bpictiúr reoite leis an ngrúpa go léir, agus ní foláir do na rannpháirtithe eile an litir, na focail, agus an líon ceart focal a thomhas.

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

Nótaí

Cártaí Leide

Grúpaí Beaga | 20 nóiméad | Greeting Cards

Cur Síos

Sa ghníomhaíocht ghrúpa seo, tacaítear leis na rannpháirtithe chun spreagthaí a úsáid chun réimse d'fhéidearthachtaí cruthaitheacha a spreagadh agus a chruthú.

Modh

- Taispeánann an t-áisitheoir cárta beannachta don ghrúpa agus pléitear na ceisteanna seo a leanas: Cé dó a bhfuil an cárta seo? Cé a chuir an cárta? Cén fáth ar chuir siad an cárta? Cén scéal a insíonn an cárta dúinn?
- Oibríonn rannpháirtithe ina ngrúpaí chun cárta beannachta a roghnú mar spreagadh.
- Tugann gach ball den ghrúpa a fhreagra féin ar an gcárta beannachta leis na ceisteanna céanna.
- Roinneann rannpháirtithe a gcéad fhreagra lena chéile.
- Pléann rannpháirtithe na féidearthachtaí cruthaitheacha (lena n-áirítear seánra/tréimhse/stíl/foirm agus tionchar ag saothar eile) atá sa chárta agus na freagraí i measc an ghrúpa.
- Socraíonn an grúpa cé acu scéal a rachaidh siad leis ina gcuid saothar cruthaitheach.
- Cuireann gach grúpa a smaointe i láthair ar bhealach cruthaitheach (lena n-áirítear tionchair) don ghrúpa ar fad.

Gníomhaíochtaí sa bhreise féideartha

- Déan na cártaí beannachta a bhabhtáil le haghaigh réimse éagsúil spreagthaí.
- Athraigh na ceisteanna maidir le freagraí tosaigh e.g. Cad a fheicim? Cad a thugaim faoi deara? Cad a thagann chun cinn?
- Bain úsáid as na cártaí leide chun tacú le rannpháirtithe a machnamh a dhéanamh ar a n-eispéiris (a) ina ngrúpaí nó (b) ina n-aonair.

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

Nótaí

Fráma Aiseolais A.C.T.

Grúpa iomlán | 8-10 nóiméad | Seated in circle

Cur Síos

Sa ghníomhaíocht seo tacaítear leis na rannpháirtithe chun aiseolas a thabhairt agus chun cuidiú le daoine aonair nó le grúpaí an fhoghlaim a bhogadh chun cinn.

Modh

- Fad a bhíonn a gcuid oibre nó a smaointe cruthaitheacha á chur i láthair acu, féadann rannpháirtithe an struchtúr sin a úsáid chun aiseolas a fháil ar a gcuid oibre nó smaointe.
- Glacann rannpháirtithe sealanna chun a insint dá chéile rud a thaitin leo, chun ceist a fhiafraí, nó chun moladh dearfach a thabhairt.

Abair rud a thaitin leat

Cuir ceist

Tabhair moladh dearfach

Mo Nótaí/Mo Mhachnaimh

Feedback Frame: Gar-amharc, Peanáil, Gníomh!

Grúpa iomlán | 8-10 nóiméad | Seated in circle

Cur Síos

Tacaíonn an fráma aiseolais seo leis na rannpháirtithe chun éisteacht le haiseolas agus é a fháil. Dá bharr sin, tá slí ann chun gur féidir le rannpháirtithe a gcuid smaointe a fhorbairt agus chun an fhoghlaim a chur chun cinn le linn an phróisis chruthaithigh.

Modh

- Úsáideann rannpháirtithe na leideanna seo a leanas chun aiseolas a thabhairt dá bpiaraí le linn an phróisis chruthaithigh.
- Déanann rannpháirtithe nóta den aiseolas sin agus athmhachnamh ina dhiaidh sin sa Phunann LDSA.

Gar-amharc

Déan cur síos ar ghné amháin den obair a sheasann amach

Peanáil

Moladh amháin de rud le leanúint nó le fiosrú

Aicsean

Céimeanna atá le glacadh againn anois chun an obair a bhogadh ar aghaidh go dtí an chéad chéim eile.

Leideanna Aiseolais

Tar éis dom cur i láthair don ghrúpa ar fad:

Cad é an t-aiseolas a theastaíonn uaim a chur lenár gcuid oibre?

Cad é an t-aiseolas a léireoimid?

Cad iad na róil a theastaíonn le haghaidh na chéad chéime eile san obair?

CC BY NC

F.I.F.M.

F = Fócas
Cad é fócas na foghlama?

I = Intinní
Cad é an fhoghlaim bheartaithe do mo scoláirí?

F = Foghlaim
Cad iad na heispéiris foghlama a dtabharfaidh scoláirí a n-aghaidh faoi?

M = Monatóireacht
Conas a bheidh a fhios agam agus ag mo scoláirí gur baineadh an fhoghlaim amach?

Nótaí

CC BY NC